

Bosbewoners

Kustplaats Katwijk staat bekend om de zee, het strand en de duinen. Waar de directe invloed van de wind en het zoute zeewater minder wordt krijgen achter de zeereep andere planten dan de echte pioniersplanten de kans om te groeien. Hoe verder van de zee, hoe weelderiger en hoger de begroeiing kan worden.

In Berkheide is de natuurlijke overgang van open duinen naar het dichte binnenduinrandbos de *Pan van Percijn* nog heel mooi te zien. En dat bos heeft natuurlijk weer z'n eigen bewoners.

Groene Specht

In de binnenduinrandbossen van west-Nederland komen drie spechtensoorten voor: de *Grote Bonte Specht*, de *Kleine Bonte Specht* en de **Groene Specht**. Met name de Groene Specht is met zijn felgroene verenkleed met gele, rode en zwarte accenten een tropische verrassing in de Hollandse bossen. Waar zijn bonte neefjes eigenlijk alleen in bomen zijn te vinden, zoekt de Groene Specht zijn favoriete voedsel (mieren!) vooral op de grond. Groene Specht zijn tamelijk schuw, en ze verstoppen zich ook vaak achter de boomstam. Maar ze verraden zich altijd door hun luide en 'lachende' roep: 'Kjuuk kjuuk kjuuk...'



Bosuil

De **Bosuil** broedt in boomholtes en heeft dus heeft wat dikkere bomen nodig. In de open duinen zijn die niet te vinden, maar in de binnenduinrandbossen wel. De Bosuil is een echt **nachtdier** en laat zich overdag vrijwel nooit zien. Of je moet het geluk hebben dat er eentje even zit te zonnen voor de ingang van z'n hol. Ook 's nachts is het lastig de Bosuil te zien te krijgen; vaak zie je alleen een geruisloze, spookachtige schim tegen de nachtelijke lucht. De 'zang' van het mannetje is spookachtig, de roep is vrolijker: 'KeWiek!'. De Bosuil is de **gevaarlijkste** vogel van ons land; ze kunnen ook mensen aanvallen die te dicht bij hun jongen komen.



Boomklever

Ook de **Boomklever** heeft lekker stevige bomen nodig. Om voedsel in te zoeken, waarbij hij/zij zowel van beneden naar boven (als een specht of Boomkruiper) als met de kop omlaag van boven naar beneden over de stam kan 'lopen'. Ze *kleven* als het ware aan de bomen, maar de naam Boomklever heeft ook nog een andere betekenis. Als een paartje een geschikte boomholte heeft uitgekozen en de ingang (om veiligheidsredenen) te groot vindt, dan wordt die met modder gedeeltelijk *dichtgemetseld*. Veel van de luide, fluitende en heldere tonen in het binnenduinrandbos zijn van dit kleine, mooi gekleurde druktemakertje afkomstig.



Glanskop

De **Glanskop** is een bescheiden lid van de mezenfamilie; qua verenkleed, gedrag en verspreiding. De minder bedeesde en wat fleurigere *Koolmezen* en *Pimpelmezen* zijn overal te vinden waar maar enig groen is. Voor de Glanskop moet je toch echt naar een binnenduinrandbos, waar ze broeden in natuurlijke boomholten. Het verenkleed is stijlvol maar **sober**. De zang is **weinig** opvallend. Een vogeltje voor de fijnproevers!



Eikenpage

Vlinders houden van bloemen, van zon en warmte. Koele en schaduwrijke, dichte bossen zijn dan ook niet rijk aan vlinders. Het binnenduinrandbos *Panbos* herbergt echter een vlin-dersoort die volledig gebonden is aan het bos: de **Eikenpage**. Hoewel deze soort echt niet zo zeldzaam is, zie je de Eikenpage vrijwel *nooit*. Dat komt omdat ze maar gedurende twee maanden als vlinder rondvliegen (juli en augustus), en omdat ze de vervelende gewoonte hebben altijd maar hoog in hun eikenbomen te blijven. Dat is jammer, want het zijn mooie, stemmig getekende vlinders. Soms komen ze nectar drinken van planten op de grond, maar dan moet je maar net geluk hebben.



Rosse Vleermuis

Er zijn maar weinig vleermuizen die het hele jaar zo afhankelijk zijn van boomholten als de **Rosse Vleermuis**. Het is een van de *grootste* vleermuizen van ons land, met een spanwijdte tot **40 centimeter**. Ook rond Katwijk is deze stoere vleermuis te zien. In het *Panbos* bevinden zich enkele kolonies in holle bomen. In de avondschemering vliegen de dieren uit, en gaan dan naar de jachtgebieden, die soms wel op *tien* kilometer afstand liggen. Rosse Vleermuizen jagen meestal boven open, vochtige terreinen, en daar zijn ze vaak beter te zien dan in het donkere bos.

De vlucht is snel, met plotselinge wendingen en duikvluchten achter prooien (vliegende insecten) aan.



Sneeuwkllokje

In het Panbos zijn veel zogenoemde '*stinzenplanten*' te vinden. Dat zijn plantensoorten van met name landgoederen, kruidentuinen en kloosters die hier meestal niet van nature thuishoren maar door de mens zijn aangeplant en gekweekt en vaak al vele eeuwen lang ook in het wild voorkomen.

Het **Sneeuwkllokje** is daarvan waarschijnlijk wel de bekendste en zeker een van de meest algemeen voorkomende.

De naam is heel treffend gekozen.

De bloemen zijn *klokvormig* en

komen vaak al op als er nog

sneeuw ligt.



Foto's:

Boomklever en Glanskop: Johnny van der Zwaag

Eikenpage: Casper Zuyderduyn

Sneeuwkllokje: Gerrit van Ommering